

**Reconstituted Joint Monitoring and Evaluation Commission
(RJMEC)**

REPØØT CYÄDHI GWØG MEN-A ÁGWED YI

H.E. MAJ GEN CHARLES TAI GITUAI (rtd)

JANGI KØMĪCIN MEN-A ÁDWÖÖG MAL Á AREB KIPE NĒNNI GEKI
NYUUDHØ (RJMEC)

KÌ RUN-A MAL KÌ YIJ MĪRI KAAM WILI BĒEDØ, MEN-A ÁCĪB YI LWÖM-
A ÁDWÖÖG MAL KIPE YIELI LINY KÌ REPØBLĪK SØØTH SUDAN

E CÄG-Á KAAM

Cyänggi Akönythinh 22 kÌ run 2020 giti Cyänggi Akönythinh 23 kÌ run 2021

Møg-a yij Repøt Menani

1. Thyëro	2
2. Mïri Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Rebi Pödhø	3
3. Gïg-a Ágwøg ki Kaam Wili Bëedø	4
4. Gïg-a Per Gen Teg Møg-a Nudd Ge Nenn-a Gwøgø	5
5. Akørr-a Mään Gwøgi Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan	7
6. Gïg-a Dwadi 'Kwøngø ki Gwøgø Møti kipe Kedhi Gwøg Bøle	9

1. Thyëro

Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan (R-ARCSS), a áthany yi akudd ábij ki Cyänggi Ör 12 ki run 2018, yije da gwøg me dwadi gwøgø yi Akudd-a áthany Lwöm-a ki kaam me bäre ba dwätt ábidäg. Codhe, o bang gen kedhi yi møg-a dwadi gwøgø yi Mïri Tyëny kipe Rebi Pödhø (RTGoNU), ki yethi dwätt 36 mø Mïri Kaam Wili Bëedø. Akudd ábij møg-a áthany Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan (R-ARCSS) ba:

1. Mïri Tyëny kipe Rebi Pödhø men-a nud anen. (ITGoNU);
2. Deej Tyëny kipe Yieli Tyëng Sudan (SPLM/A-IO);
3. Akudd-a Tøøk ki yij Mïiri (SSOA);
4. Deej Tyëny kipe Yieli Tyëng Sudan - Tyëng-a Ámag Cøn (SPLM-FD); ki
5. Akuddi Siyääsä Møg-a Kyeelø (OPP).

Møg-a dwadi gwøgø ying-a yij kër-a jyääg, korri pödhø, nenni gïg-a dwadi yi ji, yodi jamm-a göög kí mïdhi ngyeny kidøøj, nenni døøji gøny geki cigg-a jaag pödhø. Ge dwad-a työgø ki gwøgø ki yethi kamm-a ácið ga møg gwøøg gen. Kaam Wili Bëedø árum ki cøør mal ki tyel áryew, de Mïri Tyëny kipe Rebi Pödhø (RTGoNU) árum ki kwanyø ki Cyänggi Akönydwøng 22 ki run 2020, kyeel ki köngi Wij Jyägø. Menani ábëed á cägi dwätt 36, a lög dwätti Kaam Tyëny.

Kømïcin Men-a Ádwöög Mal á Areb kipe Nënni gekI Nyuudhø (RJMEC), bene en a ákwany á ngan nenni cyädhi gwøngani, ki kër-a kedhi gwøøg Nywääg Mër bøle. Kër-a ácäge ceth, jyäggi Kømïcin Men-a Ádwöög Mal á Areb kipe Nënni gekI Nyuudhø (RJMEC) mägø ki nenni Jyäggi Akudd-a kyeelø møg-a yij nywängani, kí Wij Jyägø, kí Mïnisterr møg-a yij Mïri Tyëny kipe Rebi Pödhø, ka gï nyi jwan gen kinni, gwøg gen møg-a yij Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny kí Søøth Sudan (R-ARCSS), kí kømmi yëth-a cuggi ki yieli akørr møg-a mään gwøg gwøgø, ka ge nyii nyuudhø ki gïg-a cuggi gwøgø, kí kømmi gïg-a cuung gwøg, ka ge nyii nyuudhø ki kër-a yieel møgani. Ripøt men loor-a gïg-a ágwøg ki run-a mal ki yij Kaam Tyëny.

2. Mïri Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Rebi Pödhø

Budø men lidh-a gïg-a ágwøg kí run-a mal ki yij Kaam Mïri Wili Bëedø, e tööng-a kömi: a) gïg-a árum ki gwøgø; b) gïg-a ádhäli ki työgø' gwøgø geki møg-a nudd ge nenn-a gwøgø; c) akørr-a mään jammi gwøgø; kí d) gïg-a per gen teg møg-a nudd gwøgi gen kedh-a bøle. Kaam-a työg yi luurø menani cäg-ää cyänggi Akönythinh 23 ki run 2020 gïti cyänggi Akönythinh 22 ki run 2021.

3. Gïg-a Árum ki Gwøgø kî Yij Kaam Wili Bëedø

Gïg-a dwadi yi Lwöbø møg-a árum ki gwøgø kî yij kaam-a loor en, ba gïg-a kööbø kî ri jyägø geki kor. Kî ri jyägø: kî bang ka árum Wij Jyägø kî cibø (Jagø, Ókwøøm Jagø men-a mal, kî ókwøøm-a kyeelø ga ángwen), Kansil Mïniserr e kwanni gen ba pyär ádag wídábij kî ri Akuddi Lwöbø áköngi. Menani bange ákedhi yi kaam ma álwöob yi Akudd, ka yïey kinni pängi gwøøg istett kî kaam Akudd bënn kî yethi istett ga pyärø, kî Mïri Yethi Myërr kî Abyey, kî Ruweng, kî Pïbor. Jyäggi istett ga pyärø kî Ókwøømki gen, kî Jyäg-g-a Døngø kî Ókwøømki gen kî Myërri Abyey kî Ruweng, kî Pïbor ge árum kî kwanyø.

Kømicin Tyenyi Wányi Cigg Pödhø (NCAC), Cigg nämbär 8, kî run 2020 (ni ka átyenyii), átyëge; en a ákïdhi Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny kî Søøth Sudan (R-ARCSS). Áluur ka otëenyø kî cigg mø gïir, e reb-a cigg cyääl kori jammi pödhø kî ngyëny møg-a Wij ángwen kî yij Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny kî Søøth Sudan (R-ARCSS), ka ge mëggi Mïniser Gøggi Dyër kî Kwøbbi Wányi Cigg.

Kî ri møg-a 'lwöob kî gwøøg kor, Akudd ámägi ceth kî ri gïg-a dwadi yi Cuungi Maany Pa Cög kî yij kaamani bëne, a bange ábongii liny ma áðøøg mal kî yij pödhø, walà a ábongii nyaag. Kidyër gïg-a ákwøb kipe cuungi liny, reb kî däängi liny, kî lääwi kelli gen keløg ge bëedø kelli gen cyägi, kî yiebi yëth-a källi gïg-a køny ji; møgani ámïdhi bënn.

4. Gïg-a Per Gen Teg Møg-a Nudd Ge Nenn-a Gwøgø

Gïg-a nudd ge nenn-a gwøgø, a cyädhi ki jyägø, ba kwanyi Kansil Bödhhi Cigg ga 550 ni ka ánywaagii yi Akuddi Lwöbø, o ba gwøg me di gwøg ki yij Kaam-a Bøli Kaam Tyëny.¹ Gwøgg-a kyeelø møg-a nudd ge nenn-a gwøgø, a 'lwöb ki jyägø, reb-a kwanyi Kansil Istett, kí kwanyi mothaab møg-a dwadi yi cigg, kí Kømïcinn møg-a cungi ki wij pödhø, kí luurø geki tyenyi ciggi leng mø run 2012, kí tyenyi Kømïcín Leng, o ócugge ki pyëli leng me yije bong geny.

Ki yij kor, áda cwöngø me pëddi, ki yij 'pwönyi Liny-a Areb møg-a ti ki dwadø, a ba gwøgg Kaam-a Bøli Kaam Wili Bëedø, men-a áçøør mal yij Kaam Wili Bëedø. Gwøgg-a per gen teg ki yij kor, møg-a nenni gwøgø ba gwøgg (DDR), a løng Kwanyi Twäjj, Pëgi Piny kí Døggø ki Rëbø, kí cøngi twäjj-a thønhø, kí twäjj-a nyi pöddi keny läwi, kí twäjj-a peg, tyëgi kwanyi liny-a ngäny gwøgg kor; kí cïimi dej ki kájje geki liny-a kyeelø ni ka ócïbii ki yij gwøgg kor ki kam me bär, geki møg-a nyi bi wäg ki yethi burri loori gwøgg kor. Reb ki kinni, ki bøli keny-a ágweed møgani, Liny Nyagi Per Tyëng Søøth Sudan (SSPDF) nudd e bëed a yethi kájj pyärø wídákyel mø tyëng pödhø, o Deej Tyëny kipe Yeli Tyëng Sudan (SPLA-IO) bëed a keny-a kyeelø thyew.

Bong ákyel ma ágwøg ki kelli jamm-a ákwøb kinni i ge ógwøg kipe kønyi ji, kí døggø ki gyer ki ri cägi Mïri Tyëny kipe Rebi Pödhø. Cagg á kinøw, da ma ákedhi bøli gen ki ri gwøgg siyääsä kí jyäägø, kí yëth-a kedhi gwøg bøle, kí cïbi ciggi gwøgg kunyø, kí korri ji. Gïg-a yieel ji ócyädhø thyew, kí kori ji-a døgg kájji gen, kí døggø ki pëggi piny, kí døggø' rëbø, kí døggi tyëng kájji yömø ki yij pödhø geki tyëng-a dwöög ki yïnø ki cïb

---

¹ Kansil Bödhhi Ciggi Pödhø (NTLA), árum ki døggø' kwanyø ki cyänggi Akölit 10 ki run 2021, ka yïey ceth kinni menani wang-a kedhi gwøg bøle.

piny. Thyew, da gwøg me pere teg ma árømmi kinni, gwøøg kunyø di jwaane, a løg gwøgi Sanduug døøgø ki gyer, menani áçög thyew e nuti gwøgø.

Kipe gwøgi gwøøg mīdhi jammi geki mīdhi ngyëny, Kømīcin Tyenyi Wányi Ciggi Pōdhø (NCAC) árum ki loori Yēth-a Mīdhi Ngyënyyi Pōdhø, kí Ciggi Pyëj, kí Ciggi Ød Pääri Jammi Pōdhø, kí Ciggi Mīdhi Ngyënyyi Pitröl, kí Ciggi Pitröl ki ree. Reb ki kinni Mīniser Painans kí Pyëlø áçägi ki nenni Gwøøg Tyëny ka ákábbe ki bur-a nenni kēer mīdhi ngyëny, men-a ‘göög ngyënyy-a muuj yi tyëng-a kunyi geki Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan. De cagg á kinøw, Jagg-a Mīdhi Jammi Pōdhø geki Ngyëny, mothaab gen men-a ákwøb ki yij Mīr-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan kinni i óyieb, nuti yiebø.

Ba akwøb thyew ki yij Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan, kinni gwøøg cyääl Pitröl bëne ótyeny. Tyëny-a átyeny pīd anen, ábëed á kër-a jaag jammi pōdhø, de kër-a mīdhi jammi pōdhø nuti nywalø, kí yöö men cuggi gen ki nënnø, o pyëjj-a di pyëej ngan bájji di yod ki bang Ciggi Ngyënyy-a Kääl yi Pitröl.

Ki ri çägi Kaam Wili Bëedø, Mīri Tyëny kipe Rebi Pōdhø, árømmi kinni di göög ki yēth-a cyädhi yi gøggi dyer ga ádäg, ni ka ókwøøbii ki Wij ábij, o di gwøg-a yij run-a mal ceth. Yēthani ga ádäg ba Kømīcin kipe Dyer geki Døøgø ki Rëbø kí Tuurø, kí Buri Gøny men-a Areb kipe Søøth Sudan (HCSS), kí Buri Col geki Gedh (CRA). Ba kinni kà bëen run-a mal e óthumø ki yij Mīri Tyëny kipe Rebi Pōdhø, Kansil Mīniserr di nyuudh ki yuu-a ócyädhi gwøg men-a köddi kōmi gwøgi Wij ábij, kí Wij ábíkyel mø Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan, e cīb bøle yi Mīniser Gøggi Dyer kí Akøri Wányi Cigg. Gīn-a pere teg ba kinni, o ge nyuudh gen ki kër-a ócyädhi gwøøg gøggi dyer ki kájja gøggii ga ádäg.

Ki Wij Ábíkyel ki yij Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan, Míri Tyëny kipe Rebi Pödhø, áthödhi ki tegø men cäge ki pyëli Wányi Ciggi Pödhø, o gø nenne kà kedhe bøle, o ádwadi kinni gwøngani di tyëge ki yethi dwätt 24, ki yij Kaam Tyëny. Ba ki cyän, ki Akönydwøng ki run 2021, a áköbbi Kømicin Men-a Ádwöög Mal á Areb kipe Nënni gekI Nyuudhø kinni, gögge Akuddi Lwöbø ki wökcøb men yije løbbi gen kër-a gwøøg Wányi Ciggi Pödhø ki ngween dwätt. Ki bøli kenya-a ágweed møg, Kømicin Men-a Ádwöög Mal á Areb kipe Nënni gekI Nyuudhø, nyingi tyëng-a bī be wökcømani árum ki mëggii yi Akuddani bënn geki Tyëng-a Kunyi. Wökcømani bøli kenya-a gwøøgi árum ki cibø cøn kinni ba Akönythinh ki run 2021, de áðøøg Aköldit ki run 2021.

5. Akørr-a Mään Gwøgi Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan

Gwøgi Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan, ki yij run-a mal ki bang kwanyi Míri Tyëny kipe Rebi Pödhø, ree ányodhe ceth kinni gwøge teeg carø, budi gīg-a wëggii dhälø ba bëëni yømø nääg; a løg Köbed-19, reb thyew ki akørr-á nyi cwøb ki ri cägø ceth, ge mään-a Lwöbø kedhi bøle.

Møg-a mal ba kinni, ki ri kwanyi Míri Wij Pödhø, kwanni männ 35% men-a kømmi yi artikil 1.4.4, kí 1.12.5 ki yij Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan nuti tuumø. Míri Tyëny kipe Rebi Pödhø men-a Nud anen, ádwaddi kinni kábbe ki tyëng-a männ ábíkyel, ka SPLA/IO kábbe ki tyëng-a männ áðäg, o SSOA kábbe ki tyëng-a männ áryew, ka áðäg kwany ga Ókwømme Míniserr.

Míri Tyëny kipe Rebi Pödhø ámuuj-a nyingi tyëng-a män ábij, ka SPLM/A-IO muuj-a áðäg, ka SSOA muuj-a ákyel. Míri Tyëny kipe Rebi Pödhø ámuuj-a Ókwøøm Míniser ákyel. Gín-a nud ba kinni Akuddi Lwöbø, tyëng-a männ di mëggi kwann-a áyiyey ceth ga 35% ki ri Míri Wij Pödhø. Kømicin Men-a Ádwöög Mal á Areb kipe Nënni gekI

Nyuudhø (RJMEC), Akuddi Lwöbø ápadde ceth kinni tyëng-a männ kwanni gen ko wëggi nungø ki yij Mïri Wïj Pödhø.

Ki yij run-a mal bëne ki Kaam Wili Bëedø, bëedi Søøth Sudan ágöög e raaj ki bang nyaag ki kaam teeni pödhø, men-a nyi tug yi kwøbbi kwalli dhög, o men-a pëddi' rääjø ying-a Jungule, kí Aper Nail, kí Bãrgadhäl ki kuni Waang Cyääng Bööørø. Da liny me nyi tuum ki bøle keny megø ki kaam SSPDF kí SPLM/A-IO geki liny-a tuung (NSF) men-a kwølli yi Thomas Cïrilø, ki Ikwatöria. Thyew, kãdd-a pwönyi dej kí rebi liny yï gen da gïgdhãli mø gïir, ge reb-a bongi jammì møg-a göög kipe tyëgi gwøng-a dwaddi gwøgø yi gen, kí bongi gïgcamm geki yenhi rääm dëlli, kí bongi kej bëedø, kí bongi gïg 'göög, kí bongi jammì korri rek kipe tyëng-a männ ki yethi kãjji bëedø geki kãjji pwönyø. Kømiti men-a ákwany yi Mïri Tyëny kipe Rebi Pödhø, kinni o nyi nyodhe tuung-a kedhi yi kwøb, kí nyodhi gïn-a gwøg, kí yuu-a køny gwøøg kor, a cwølli á Kømiti Kaam Tyëny (NTC), ádhal yi gwøgi gwøng-a ámëggii. Ka yöd e kãäl-a jaadø, kwï liny ádhwödhi ki kãjj-a ácøng ji, kedh tyëng-a pwönyi mø ngenyø wiy-a kãjj-a pwönyi piny, ka ge kedh-a be yab ki gïgcamm møg mïdhi wëyi gen, ka rebø ónënø e pa cuggi.

Thyew áda gïgriijø ma ágöggi SSPDF yi pëjji dej møg-a døngø ki yij SPLA-IO ki keny ni Maiwut, kí Kajo Keji, kí Maban, kí raj mø yööd ma ágwøg ki Yambio. Thyew, mød ki männ kí rajj-a nyi göggi männ ki yij Liny yi ji mø rugø ki ógudhi dej nudd ge nyii cwøbø. Cagg møgani bëedø kinøw, läw pwøji SSPDF, geki Buliss møg-a ámag tyëng-a ágwøg rajjani, ka møg-a áyod ge mudø ki ji cay, ni ka ányoodhii yi Buri Dej men-a ákuum álathker 26 ki thøø ki Yei, kipe gïgriijø møg-a ágöggi gen tyëng pödhø, e reb-a mød, kí nãg, kí kabbi jammì, kí dhãäli ji, kí cyeddi gen ki myërri gen.

Akørr-a pëddi rääjò kì ri gwøøg kønyi ji kì yij run-a ápöødh, ba kenyi ríij tyëng-a källi gīg-a køny ji ge nyii rødhø, ka ókännø kì thøwi ji-a gwøg gwøøg kunyø ga ábīngwen, ka kwanni ji-a ánäg bënn ogöögø kì 124 kēer run 2013. Rajj-a kyeelø kää-l-a ri liny SSPDF geki NSF, kí cyeddi ji kì yethi myërri gen kì bang dhwödhi kwī liny IO ka órëbø kì liny SSPDF, kí rīgi yëeth yi tyëng pyem cigg, kí dhälø' cyädhø kì bang räji yëeth, kí liny kì kaam teeni yethi myërr. Gīgak bënn ácwøb ka per määni ji-a áyömi yij pödhø, geki tyëng-a ákedhi yīnø dwöög yethi myërri gen, ni ka ácyedde tyëng pödhø, o men-á møg-a ngenyø kì kelli gen ba tyëng-a männ kì Bäral Gadhal kì waang cyääng böörø, kí Warrap, kí Jungule kí Leek Iстет.

6. Gīg-a Dwadi 'Kwøngø Kì Gwøgø Møti kipe Kedhi Gwøg Bøle

De cagg á kà bëed akørr gīir, Mīri Tyëny kipe Rebi Pödhø ceg-a ree kì pānyø ceth kì gwøgi gīn-a cuggi jwani gīgani kì gwøgø, kipe gwiri gwøøg leng kì ri thumi Kaam Tyëny. Ba kipe møgani, a áköøb yi Wīj Jyägø kì Akönydwøng kì run 2021 kinni jwaan gīg-a dwadi yi Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny kì Søøth Sudan (R-ARCSS) kì gwøgø, e reb-a kwanyi Kansil Bødhhi Ciggi Pödhø, kí Kansil Isteet, kí pwönyi Deej Pödhø men-a ba Arab, kí cīme; o gīgani dwad-a jwanø' tyëgø ceth.²

Thyew, di dwadø kinni o Ciggi Leng kì yij Pödhø, kí Ciggi Monadhämm-a path kì mø Mīiri, kí cigg-a nyodh mīdhi jammì, kí ciggi ngyew kí mīdhi ngyëny. Cigg-a nuti yīeyø anen, dwad-a yīeyø yi bödhhi ciggi pödhø thyew. Møg-a dwaddi gwøgø thyew, ba døøgi Kansil Akuddi Siyääsà geki Kømīcin Leeng Pödhø kì kwanyø, o ge ónenni gen gwøøg leng men-a óbī kì bang thumi Kaam Tyëny.

---

² Kansil Bødhhi Ciggi Pödhø (NTLA), árum kì døøgø' kwanyø kì cyänggi Akölit 10 kì run 2021, ka yīey ceth kinni menani wang-a kedhi gwøg bøle.

Kà døøg wa ri gwøøg kønyi ji, tyeli gwøngani ceg ka cīb piny kidøøj, kipe døøjø ki wøri tyëng-a dwöög ki kǎjj-a áyømi ki yij pødhø geki tyëng-a kǎäl yīnø. Kipe møgani, jwani Sunduug Gyer ki gwøgø, kí tīngi gwøøg kunyø, kí korri ji, kí cībbi gen piny ki kǎjji gen cøn, kí døøgø ki rēbø, kí kønyi tyëng-a dwöög ki kǎjj-a áyømi ki yij pødhø geki tyëng-a kǎäl yīnø ki døøg ri gwøggi gen, ge køny-a yi monadhämmi UN geki monadhhämm-a kyeelø møg-a kunyi, o møgani bene gen a kömi gen ti ki köddø.

Gwøgi gīg-a ba agwed ki yij wǎnyi Mīdhi Jammì kí Ngyëny, per gen teek kipe mēr-a dyēr ki døøjø ki Søøth Sudan, ma ge yiel-a gīg-a ba tyeli liny. Menani ba kwīji mīdhi jammì, kí bongi pyēj geki gøggi jammì ge ónënnø. Gwøgi gīgani pere teeg kipe korri pødhø kí gerii.

Ki bang rumi yēth-a göög ki nyodhø yi Mīniser Gøggi Dyēr kí Kwøbbi Wǎnyi Cigg ki kaam tyëny, gīn-a pere teg ba kinni, jwaan cigg-a ti ki dwadø kipe cøøri gwøg bøle ki cībø. Thyew cigg-a yīey ki yij Wøkcøøb Wǎnyi Ciggi Pødhø, dwad-a yīeyø ceth ki bang rumi Wøkcøøb menani. Kí runn áryew møg-a döøngø ki ri Kaam Wili Bëedø anen, jamm-a per gen teg møg-a dwadi gwøgø, ceg ka yenyø kidøøj, o møgani dwad-a cøør mal yi tyëng-a jyägø, e ge omuujø ki jamm-a dwadi kipe gwøgi Lwöm-a Ádwöög Mal kipe Yieli Liny ki Søøth Sudan (R-ARCSS). Árum ki lidhø kinni kenyi göög yi Akuddi Lwøbø ki kej ákyel, ni ka áyiëy gen gwøgi Mīri Pødhø, kí Mīri Istett, kí Mīri Yethi Myërr, kí gīg-a nyi yīey yi Wīj Jyägø; gīg mø gīir ócuggø ki gwøgø kinøw. Dwøøgi pyëw piny ni menani, kí nywagi gwøg dwadd-a pødhi bøle, o peeje gwøg bøle. Anen men ba kaam me pere teg, men-a yije tyëeg gwøgi cyǎäl kor, kí tyenyi gwøøg ngyëny geki mīdhi jammì, kí yīeyi cigg-a per gen teg, kí yab ki yuu cuggi ki kønyi tyëng-a áyømi yij pødhø kí møg-a dwöög ki yīnø, kí gwiri gīg-a dwadi bënn kipe gwøgi leng me yije ‘lëeng dhanhø wīje; leeng yije bong geny.